

DJEČJI VRTIĆ
" CVRČAK I MRAV"

TRIBALJ- BRIBIR

I Z V J E Š Ć E
o realizaciji eko-programa
Dječjeg vrtića „Cvrčak i mrav“ iz Triblja
za 2022./2023. godinu

Tribalj, 03.05.2023.

UVOD

Međunarodne Eko-škole su program osmišljen za provedbu smjernica odgoja i obrazovanja za okoliš na razini škola odnosno vrtića. Eko-škole su program i sustav nagrađivanja na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini. Odgojne ustanove koje ga prihvate i provode nagrađuju se statusom Eko-škole, Zelenom zastavom sa znakom Eko-škole, poveljom Zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš, pravo na logo (znak vrtića), stječu mogućnost medijske promidžbe u Hrvatskoj i svijetu te razne poklone od lokalne zajednice kumova (sponzora) i dr.

Koordinator programa na međunarodnoj razini je Foundation for Environmental Education – FEE (Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš). Koordinator na nacionalnoj razini je Udruga Lijepa naša (Association «Lijepa naša»). Predsjednik Udruge Lijepa naša i Hrvatskog povjerenstva FEE je dr. sc. Mirko Ruščić. Regionalna koordinatorica Eko-škola je prof. Ana Molnar iz OŠ Vladimir Gortan u Rijeci. Koordinatorica za provedbu programa u Dječjem vrtiću «Cvrčak i mrav» u Triblju je pedagoginja Iva Baldo Karlić.

Dječji vrtić "Cvrčak i mrav" nosi status Međunarodne eko škole od 2009. godine. Trenutno nosimo zlatni status eko škole, a u lipnju branimo dijamantni status. Opći cilj našeg eko-programa je ugraditi odgoj i obrazovanje za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog procesa kao i u svakodnevni život djece i djelatnika. Osnovna zadaća programa je odgojiti mlade generacije osjetljive na pitanja okoliša i osposobiti ih za donošenje odluka o razvitku društva u budućnosti.

1. KORAK : EKO - ODBOR

Eko-odbor Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" čine predstavnici djelatnika vrtića, predstavnici roditelja te predstavnici eko-kumova te osnivača vrtića. Zadaća eko-odbora je da prati rad vrtića kao međunarodne eko-škole te da pomaže u realizaciji planiranih aktivnosti.

Sastanak eko-odbora je održan 15.03.2023. Članovima eko-odbora je prezentirano Izvješće o radu eko-škole u pedagoškoj godini 2021./2022. te je prikazana realizacija eko-tema Vježbom do zdravlja te Mislimo zeleno – živimo zeleno, kao i realizacija dugogodišnjeg projekta Vrtić u prirodi. Posebno je istaknut nastavak akcije pošumljavanja brda sveta Barbara, koji je zbog pandemije korone bio pauziran dvije godine. Dan je osvrt i na prostorno materijalni kontekst s naglaskom na eko-kutiće u vrtiću. Navedeno je koji su eko-datumi obilježeni te koje su eko-akcije provedene (Zelena čistka, prikupljanje plastičnih čepova za Udrugu oboljelih od leukemije i limfoma). Predstavljen je Plan i program rada eko-škole za pedagošku godinu 2022./2023., čija je realizacija u tijeku. Ove se pedagoške godine radi na temama "Voli i misli na prirodu, jer sve što je u prirodi – dio je nas" i "Životinje i ljudi zajedno u prirodi". Također, nastavlja se rad na projektu Vrtić u prirodi. Predstavljen je rad eko-patrola, kao i eko-datumi koji su već obilježeni, kao i eko-akcije koje nam predstoje u mjesecu travnju. Članovi eko-odbora su obavješteni da vrtić ove godine brani dijamantni status eko-škole te da će se potrebna

procedura za obnovu statusa obavljati tijekom svibnja i lipnja. Predstavljen je novi eko-kum, komunalno poduzeće Eko-Murvica iz Crikvenice, koje je početkom ove godine počelo djelovati na području Vinodolske općine te spremno prihvatilo poziv vrtić za kumstvom. Dogovorena je suradnja sa Turističkom zajednicom Vinodolske općine i Eko-Murvicom u vidu donacija sadnica za obogaćivanje dvorišta vrtića, kao i ekološke edukativne radionice u suorganizaciji Eko-Murvice za djelatnike vrtića i roditelje djece polaznika vrtića.

2. KORAK : OCJENA STANJA OKOLIŠA

Ovaj korak odnosi se na pregled trenutnog stanja okoliša. Prosuđuje se koliko se opterećuje okoliš, koliko se proizvodi otpada, troši energente (struju) i vodu, kakav je vanjski okoliš, te kolika je zastupljenost odgoja i obrazovanja za zaštitu okoliša u planiranim aktivnostima.

- **Postupanje s otpadom:** U svim objektima Dječjeg vrtića "Cvrčak i mrav" osiguran je dovoljan broj posuda za odlaganje otpada, kako u unutarnjem tako i na vanjskom prostoru. Obnovljen je tzv. eko-otok novim posudama za prikupljanje papira i plastike. Prikupljeni otpad za recikliranje se djelomično iskorištavao za izradu didaktike od pedagoški neoblikovanih materijala. Dokumenti se uglavnom čuvaju u digitalnom obliku, dok se samo najvažniji dokumenti printaju.
- **Uporaba energije:** obraća se pozornost na rad radijatora i klima uređaja. Svjetla se gase kada u prostoriji ima dovoljno dnevnog svjetla te kada se napušta prostorija. U sobama dnevnog boravka djece nalaze se i sagovi i zavjese. Elektronička oprema se gasi kada je izvan upotrebe. Redovito se provjerava potrošnja energenata.
- **Voda:** obraća se pozornost da slavine ne kapaju i da vodokotlići ne propuštaju. U slučaju kvara, odmah se otklanja. Redovito se provjerava potrošnja vode.
- **Promet:** Djelatnici vrtića na posao dolaze osobnim automobilima s obzirom da na području Vinodolske općine nije osiguran javni prijevoz kao i da nisu svi djelatnici sa područja općine. Većinu djece roditelji također dovoze automobilima s obzirom na udaljenost od mjesta stanovanja do vrtića.
- **Zdrava prehrana:** U našem vrtiću velik se naglasak stavlja na zdravu prehranu. Kvalitetu jelovnika kontrolira Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ. Potiče se i zdrava proslava rođendana. Svoj djeci je svakodnevno osigurana voćna marenda. Također, djeci se osiguravaju i zdravi napitci.
- **Školska kupovna politika:** Kad god je moguće izbjegava se upotreba jednokratnih proizvoda i štetnih sredstava za čišćenje. Za pisanje bilješki koristi se oporabljeni papir.
- **Vanjski okoliš:** Svaki vrtićki objekt ima svoj vanjski prostor. U blizini objekta u Triblju postoji i jezero do kojeg se često odlazi u šetnju.

- **Politika zaštite okoliša i nastavni plan i program:** Naš vrtić nosi status međunarodne eko-škole od 2009. godine, a ove godine branimo dijamantni status. Redovito se prate nove spoznaje iz područja odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. U eko-programu sudjeluju sva djeca i djelatnici vrtića. U svakom objektu postoji eko-pano sa ključnih 7 eko-koraka. Ekološke aktivnosti se provode kontinuirano tijekom cijele godine. Velik naglasak stavlja se na prikupljanje i recikliranje te usvajanje znanja o prirodnim elementima (voda, zemlja, zrak). Eko-program je neizostavni dio redovitog odgojno-obrazovnog programa.

3. KORAK : PLAN DJELOVANJA

Tema na razini ustanove ove je godine daljnje provođenje projekta VRTIĆ U PRIRODI. Ovo je bila deseta godina provođenja ovog projekta. Glavni cilj projekta bio je razvijati inovativne metode za izgradnju osjećaja zajedništva s prirodom i među ljudima te poštivanja prirodne i kulturne baštine među djecom predškolske dobi.

Tema objekta Tribalj bila je "Voli i misli na prirodu, jer sve što je u prirodi – dio je nas". Glavni cilj teme za jasličke skupine je izgrađivanje ekološke osjetljivosti djece aktivnim učenjem i djelovanjem u neposrednom okruženju, dok za vrtićke skupine osvještavanje važnosti čovjeka za očuvanje prirode kod djece te razvoj svijesti o važnosti prirode za čovjeka.

Tema objekta Bribir bila je "Životinje i ljudi zajedno u prirodi". Glavni cilj teme za jasličke skupine je očuvanje i zaštita prirode kako bi u njoj uživali budući naraštaji životinja i ljudi, dok za vrtićke skupine razvoj eko senzibiliteta prema prirodi i razvoj spoznaje o međusobnoj povezanosti čovjeka, biljaka i životinja.

O realizaciji planiranih tema više u narednim koracima.

4. KORAK : PRAĆENJE STANJA I OCJENJIVANJE

Osim odgajateljica i koordinatorice eko-programa, provedene akcije i aktivnosti prate i djeca uključena u eko-patrole. Prate svakodnevnu brigu o čistoći i urednosti prostora. Zadatke Eko patrole svakodnevno provodi dvoje djece koja se odaberu nasumičnim izvlačenjem imena kako se nikoga ne bi izostavilo te kako bi svako dijete moglo ostvariti svoju odgovornost u provedbi eko aktivnosti. Zadatci eko-patrole su praćenje urednosti prostora koje zajedno koristimo u vrtiću i vani. Djeca provjeravaju je li sve na svome mjestu nakon provedenih aktivnosti i igre te u garderobi nakon dolaska izvana.

Zadatak eko-patrola je i vođenje brige o urednosti i potpunosti eko-otoka. Sadrže posude za odvajanje staroga papira, plastike i baterija.

Sukladno praćenju stanja i ocjenjivanju uređuje se i prostorno-materijalni kontekst soba dnevnog boravka djece. U većini vrtićkih soba nalazi se eko-centar bogat prirodnim i neoblikovanim materijalom, slikovnicama eko-tematike i eko-porukama. Materijali koje svakodnevno koristimo u radu su: drvo, kamen, karton, velike kartonske role papira, raznovrsni rastresiti prirodni materijali koji se redovito zamjenjuju i dopunjuju.

Što se tiče eko-akcija, uključili smo se u provođenje Zelene čistke i Pošumljavanje brda sveta Barbara te organizirali smo vlastite eko-akcije prikupljanja plastičnih boca.

5. KORAK : RAD PREMA NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU

Eko-program je neodvojiv od redovnog odgojno-obrazovnog programa te ga se redovito planira u Knjizi pedagoške dokumentacije odgojne skupine. Planovi i realizacije eko-aktivnosti se u dokumentaciji označavaju zelenom bojom.

Obilježeni su slijedeći važni eko-datumi: Dan kruha; Dan zahvalnosti za plodove zemlje; Dan jabuka; Svjetski dan voda; Dan lastavica; Dan pčela; Svjetski dan planina; Dan planeta Zemlje; Tjedan zdravlja; prvi dani godišnjih doba.

Zadatak je svih odgojnih skupina provođenje aktivnosti radi realizacije odabranih eko-tema i provođenja projekta Vrtić u prirodi. Slijedi prikaz realizacije istih.

tema	način realizacije
Vrtić u prirodi	Objekt Bribir radi selidbe vrtića u centar mjesta više nema mogućnosti boravka na livadama. Provođenje projekta se kompenzira šetnjom okolicom vrtića tijekom koje se promatraju promjene u prirodi. Objekt Tribalj projekt provodi na tjednoj bazi boravcima na livadi, uz potok, uz jezero te šetnjama po mjestu. Kampiranje i organizacija piknika. Planinarenje i upoznavanje života planinara (oprema, markacije, pravila ponašanja u prirodi, postavljanje šatora). Boravak vani po svim vremenskim uvjetima. Igre prirodnim materijalima. Proučavanje kukaca u prirodi.

Voli i misli na prirodu, jer sve što je u prirodi – dio je nas	Tema realizirana šetnjama okolicom, naročito uz potok i do jezera. Boravak na livadi – kampiranje, piknik, logorska vatra.. Promatranje i istraživanje promjena u prirodi. Osvještavanje djece o djelovanju čovjeka na prirodu. Poticanje na brigu o životinjama i čišćenju okoliša. Proučavanje enciklopedija i edukativnih filmova. Udomljavanje kornjače te briga o njoj. Sadnja sadnica te briga o rastu i razvoju biljaka. Oporaba pedagoški neoblikovanih i pedagoških materijala. Učenje o prirodnim pojavama – vjetar, kiša, tornado te o važnosti vode i zraka za čovjeka.
Životinje i ljudi zajedno u prirodi	Upoznavanje domaćih životinja putem istraživačkih aktivnosti. Formiranje kutića farme s ciljem učenja o prehrani životinja, karakteristikama i glasanju životinja, nazivima mladunaca, proizvodima koje dobivamo od domaćih životinja. Istraživanje što čovjek dobiva od domaćih životinja, a što životinje od čovjeka. Proučavanje života pčela. Razvoj senzibiliteta prema prirodi i životinjama. Razgovori o kućnim ljubimcima.

6. KORAK : OBAVJEŠĆIVANJE JAVNOSTI I UKLJUČIVANJE MEDIJA

Nastavlja se prikaz eko-rada vrtića putem eko-panoa. Objekt u Triblju pano mijenja jednom godišnje – u duhu odabrane eko-teme, izrađuje se od recikliranih materijala te se djeci i roditeljima nastoji približiti svijest o očuvanju naše planete. Objekt u Bribiru nažalost radi ograničenog prostora nema eko-pano, ali radove i plakate izvjesi ispred soba.

Sve naše aktivnosti redovito prate mediji: Glas Vinodola, Novi list, tunera.info i ostali portali.

Suradnja s vanjskim čimbenicima je ostvarena u vidu donacije posuda za odvajanje otpada, donacije sadnica, organizacije pošumljavanja... Lijepo je ostvarena suradnja s roditeljima s ciljem prikupljanja PNM materijala, plastičnih čepova i starih igračaka za humanitarne akcije.

7. KORAK : EKO-KODEKS I HIMNA

Eko-kodeks našeg vrtića osmislila su sama djeca čim smo se uključili u sustav Međunarodnih eko-škola.

Moto naše eko-škole : „ Zadatak je stvarno lak : volim more, šumu, zrak ! „

Kodeks:

1. Priroda je livada, šuma, voćke, zrak i voda i mi sve to trebamo čuvati.
2. U prirodu se ne smije bacati smeće, jer bi se zagadila.
3. Ne palimo vatru i ne bacajmo opuške u šumu, jer bi se mogla zapaliti.
4. Cvijeće nećemo ubrati, jer će uvenuti i ne može ozdraviti. Treba posaditi novo cvijeće i drveće.
5. U vodu i šumu ne bacamo baterije i stare aute.
6. Ako se u nju baca smeće, voda se ne može piti.

Eko-himnu "Naš je vrtić eko-kutić" napisao je i uglazbio roditelj dvoje djece polaznika vrtića, kantautor Neven Barac.

Eko – koordinator:

Iva Baldo Karlić

Ravnateljica:

Sandra Miculinić